

MEHMET AKBULUT

# EFSANE SAVAŞI

Danişmend Gazi'nin Nefes Kesen Maceraları



ZINDANDAN KAÇIŞ

CARPE  
DIEM

Efsane Savaşçı-3  
Zindandan Kaçış

Yazar: Mehmet Akbulut  
Yayın Yönetmeni: Sibel Talay  
Kapak Tasarım: Sefer Koçan  
Mizanpaj: Nur Kayaalp

Carpe Diem Kitap

Macera Kurgu / Tarihi Sertiven  
1. Baskı, İstanbul, Aralık 2021  
Yayıncılık Sertifika No: 45585

Lacivert Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.  
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,  
Alayköşkü Caddesi, No:5 Fatih / İstanbul  
0212 511 24 24  
kitap@carpediemkitap.com

carpediemkitap.com  
instagram/carpediemkitap

© Bu kitabın tüm yayın hakları, anlaşmalı olarak  
Carpe Diem Kitap, Lacivert Yayıncılık  
Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.  
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

*anı yakala!*

**CARPE  
DIEM**

## Mehmet Akbulut

1977 yılında İstanbul'da doğdu. 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. MEB tarafından edebiyat öğretmeni olarak atandı. Ortaokul ve lise öğrencileriyle bir araya gelerek gençlerin kendi tarihlerini ve kültürlerini tanımalarına katkı sağlamak amacıyla çok sayıda sohbet, söyleşi, konferans gerçekleştirdi. Yaptığı çalışmalar ve eğitime katkıları sebebiyle Tokat Valiliği tarafından 'yılın öğretmeni' seçildi ve ili temsilen Ankara'ya davet edildi. Bursa Osmangazi Belediyesinin 'Ahmet Hamdi Tanpınar' adına düzenlediği yarışmada ödül aldı ve yazıları kitaplaştırıldı. Bursa'ya sürgün giden şeyhülislam Karaçelebizade Abdülaziz Efendi'nin romanını kaleme alarak bir ilke imza attı. Evli ve üç çocuk babası olan yazar, Tokat'ta öğretmenlik görevini sürdürüyor. Osmanlı ve Selçuklu tarihi üzerine okuma, araştırma ve incelemeler yapıyor. Özellikle genç okurlar için tarih bilinci kazandıran romanlar yazmaya devam ediyor.

### Carpe Diem'deki Kitapları:

- *Kale Baskını - Efsane Savaşçı*
- *Devlerin Savaşı - Efsane Savaşçı*
- *Zindandan Kaçış - Efsane Savaşçı*

\*

Mutluluęu aramış ve sonunda bulmuş bir bah-tiyar gibi hissediyordu kendisini Artukî. Efromiya Banu'yu kaybedene kadar, bu mutluluk hep sürecek zannediyordu. Ölümlü dünyada insana verilen her mutluluğun elbette sonunda verilenin elinden alınacağını da biliyordu.

İlk gençlik yıllarının gezip tozmayla, eğlenceyle geçtiğine bazen oturup üzüldü. Fakat Daniş-mend Gazi'yle tanıştıktan sonra Efromiya Banu'yla evliliğe varan süreç, ona eski hayatını unutturmuştu. Müslüman olduktan sonra hayatı düzene girmiş, yaptığı işleri Allah için yapar olmuştu.

Ruhu rahata ermiş olsa da gönlü rahat değildi bu aralar. Sevdiği kadının yanında olmayışı huzuru kaçırıyor, uykularını bölüyordu.

Başına ne türlü bir belanın gelebileceğini bilememek ise onu daha çok endişeye sevk ediyordu.

Artukî, Melik Danişmend'in Atuş'u mağlup ettiği günün gecesi, yanına aldığı küçük bir grupla Çankırı'ya hareket etmişti. Savaşın devam ettiği o hengâmede Danişmend Gazi'den müsaade istemeye çekinmişti. Daha doğrusu utanmıştı.

“Biz burada neyle uğraşyoruz, sen de kalkıp sevdiğin kadının peşine düşmek için izin istiyorsun!” demesinden korkmuştu. Aslında Melik Danişmend'den böyle bir cümle duymayacağını çok iyi biliyordu Artukî.

Ne var ki insanın nefsi ve şeytanı, bazen insana hiç beklemediği yerden oyun oynamaya kalkıyordu. Artukî de bu tuzağa düşmüştü. O yüzden hiç habersiz gitmek de işine gelmemişti. Ne de olsa bunca zamandır aralarında bir kardeşlik hukuku oluşmuştu. Bunu yabana atmak yakışık almazdı. İkına sıkına durumu Yahya'ya açtı.

“Yahya, sen vaziyeti Danişmend Gazi'ye izah edersin. Ben inanıyorum ki o, Allah'ın inayetiyle Atuş belasını cehennem dibine gönderecektir.”

Durup yutkundu. Sanki kuracağı cümlelerin kelimeleri aşılmaz bir engele takılıp arka arkaya birbiri üstüne bindirmişti. Danişmend Gazi'yi bırakıp gideceği için kendisini suçlu gibi hissediyordu. Konuşmasını kesip yutkunması biraz da bu sebepten dolaydı.

“Ondan ayrı kaldığım zamanın uzamasına gönlüm razı gelmiyor. İçim içimi yiyor. Efromiya Banu, gözümün önünden hiç gitmiyor. Sanki sürekli benden yardım istiyor gibi hissediyorum. Kendimi buradaki mücadeleye tam olarak veremiyorum. Gidip onu bir an önce bulup zihnimi rahatlatmam lazım. Bir kuyunun dibinde gibi hissediyorum kendimi. İçine düştüğüm bu karanlık kuyu beni de boğacak yoksa.”

Yahya, onun yalnız gitmesine razı değildi. Bu yüzden yanına mutlaka bir grup savaşçı alarak giderse buna müsaade edeceğini Artukî’ye söyledi. O da bu teklifi geri çevirmeyip yanına savaşçılardan bir grup almayı kabul edip öyle çıkacaktı yola.

\*

Sabahın alacakaranlığında güzel bir çayırılıkta durdular. Geniş düzlükte akan berrak su, onları yollarından alıkoymuştu. Serin olduğu kadar tadı da güzel olan bu sudan kana kana içtiler. Abdestlerini tazeleyip namazlarını kıldılar.

Yanlarında getirdikleri ekme , peynir ve hurmayı birbirine katık yapıp yediler. Kendilerine gıda olarak verilen bu nimetler için Allah'a Ő kretmeyi de ihmal etmediler.

Dinlendiler, canlarına can kattılar. Aynı Şekilde hayvanlar da bu istirahatten nasiplerini aldı. Artuk , dinlenme s resinin yeterli olduğuna karar verip "ArkadaŐlar yavaŐ yavaŐ hazırlanalım!" diye gruba emir verdi.

Toparlanıp hareket etmek üzereyken uzaktan bir atlının kendi taraflarına doğru geldiğini gördüler.



Toparlanma işini biraz ağırdan alarak gelen kişinin niyeti neymiş, o merakla ayak sürüdüler. Korkusuzca yaklaştı ve selam verdi atın üstündeki yabancı genç.

“Hoş geldiniz beldemize. Hâlinizden Müslüman olduğunuz anlaşılıyor.”

“Yanımıza henüz gelmişken Müslüman olduğumuzu nasıl anladın yabancı?” diye sordu grubun lideri Artukî.

Hafifçe tebessüm eden genç cevap verdi:

“Uzaktan sizi gözetliyordum. Suyun başında Müslümanlar gibi ibadet ettiğinizi gördüm.”

Artukî, yabancıнын cesaretine şaşırdı:

“Bizden korkup kaçmadın, yanımıza kadar geldin yani.”

Yine hiç beklemediği bir cevap aldı:

“Ne zamandan beri Müslümanlar korkulan kişiler oldu ki?”

Bu cevap, orada bulunan herkesin hoşuna gitti. Kanları ısınmıştı bu yabancıya.

“Yaman yiğitmişsin. Adını bağışlar mısınız bize?”

“Adım Kara Tekin’dir. Burada yaşayan birkaç Müslüman aileden biriyiz. Sabah namazını kıldıktan sonra gezintiye çıkmıştım. Suyun başındaki kalabalığı görünce merak edip sizi uzaktan izledim.”

Buralarda Müslümanların yaşadığını bilmiyordu Artukî. Tahmin de etmiyordu.

Kara Tekin, “Böyle küçük bir orduyla nereye gidersiniz?” diye sordu.

Karşısında fütursuzca konuşan gençten yana Artukî'nin aklına hiç şüphe düşmedi. Aslında Efromiya Banu'nun kaçırılmasından sonra aklı başında değildi zaten.

Kendisini elinde kılıcı olmadan düşman karşısına çıkmış gibi hissediyordu. Silahı olmayan savaşçı çıplak sayılırdı. Efromiya Banu yanında olmadan hep bir tarafı eksik kalıyordu.

“Nestor denen herif, karımı kaçırıp Çankırı Kalesi zindanlarına hapsedmiş. Onu kurtarabilmek için gördüğün gibi arkadaşarımla sefere çıktık. Allah izin verirse tabii ki. Rabbimin işlerimizi kolaylaştıracağını ümit ediyorum.”

Artukî'nin söyledikleri, Kara Tekin'in üzeri küllenmiş eski bir yarasının depreşmesine sebep olmuştu. Delikanlı kısa süreli bir dalgınlık yaşadı.

\*

Kara Tekin, sevdiği için bunca yolu tepmiş Artukî'yi çok iyi anlıyordu. Çünkü kendisi de Hristiyan bir ailenin kızını sevmişti.

Aile, din değiştirirse kızlarını ona verebileceklerini söylemişti. Maria için her şeyi yapmayı göze almıştı. Aklına hiç getirmediği bir şeyi istemişlerdi ondan. Ne var ki inancını değiştirmesi mümkün değildi.

Çok düşünmüş taşınmış, doluya koymuş almamış boşa koymuş dolmamış; bir türlü gönlünü din değiştirmeye ikna edememişti.

Çok sevdiği bir kız için de olsa dünyası için ahiretini feda etmeye kalbi, imanı yanaşmamıştı.

Kızı kaçırmak aklına gelmişti. Husumet çıkmanın diye gönlü buna da razı gelmedi. Aşkını kalbine gömüp dağ bayır gezerek avlanmaya başlamıştı.

İşte, o gezintilerin birinde de Artukî ve arkadaşlarıyla karşılaşmıştı.

Sabahın erken saatleri olmasına rağmen atının terkinde üç tavşan, iki de keklik vardı. Serencamını o da çekinmeden Artukî'ye anlatıvermişti. İki delikanlı sanki kırk yıllık ahbab gibi anlaşmışlardı.

“Sana yardım ederim” dedi Kara Tekin.

Artukî, “Nasıl yardım etmeyi düşünüyorsun?” diye sordu. Yardım kelimesini duyunca aslında biraz şaşırılmıştı. Acaba nasıl bir yardımcıydı bu yabancı?

Kendinden gayet emin bir şekilde cevapladı Kara Tekin:

“Çankırı civarını bilirim. Avlanırken oralara kadar birçok defa gitmişliğim var. Yol, iz konusunda bana güvenebilirsiniz.”

Bu güzel davranış Artukî'yi gerçekten çok sevindirmişti.

“İnan buna çok sevinirim Kara Tekin. Allah senden razı olsun.”

“Yalnız sizi birazcık bekleteceğim. Hele bir eve gideyim, anamdan babamdan müsaade alıp geleyim. Hem şu avladıklarımı da yiyecek olarak onlara bırakayım.”

Artukî, onu uğurladı. Aradan epey bir zaman geçmeden Kara Tekin geldi.

“Onlardan helâllik almadan evden dışarı adım atmam ben” dedi.

Kara Tekin'in bu güzel davranışı, Artukî'nin aklına İslam büyüklerinden Veysel Karanî'yi getirmişti. Anneye hürmetin cennetlik bir tarafı vardı hiç şüphesiz.

“Biliyor musun?” dedi Artukî Kara Tekin'e. “Senin şu hâlin inan ki cennetlik. Ana ve babaya karşı gösterdiğin bu hürmet, Allah tarafından karşılıksız bırakılmayacaktır. Senin bu davranışın bana meşhur Veysel Karanî'yi hatırlattı.”

“O zaman anlat hele, bir de senden dinleyelim. Babamdan işitmişim. Der ki babam, bazı hadiseler hava gibidir. İnsan, sürekli olarak onu duymalıdır. Her ne kadar bilsek de başka birinden duymak şevkimizi arttırır” diyerek Artukî'yi konuşurmak istedi Kara Tekin.

“Yani oturup şimdi mi anlatayım?”

“Suyun başındayız ve buranın hakkını vermek lazım.”

Kara Tekin'in bu çıkışını hiçbiri beklemiyordu. Bunu şaşkınlık yüklü yüz ifadelerinden anlamak mümkündü. İlk önce Kara Tekin oturmuştu suyun yanı başındaki yeşillige. Arkasından Artukî ve arkadaşları, yeni tanıştıkları yabancının yanına oturarak çemberi genişlettiler.

“Allah Allah!” dedi Artukî. “Ne garip bir adam-sın. Biz, bir an önce Efromiya Banu'ya ulaşmak için hareket etmeyi düşünürken sen bizi bir suyun başında halka yapıp oturtun.”

Artukî'nin bu yakınma cümlesine hemen cevap verdi Kara Tekin:

“Bunda da mutlaka bir hayır vardır; fakat biz, noksan ilmimizle onu idrak edemeyebiliriz.”

“Pekâlâ, o zaman, Rabbim dilimizi açsın. Göğsümüzü ferahlatsın” diyerek anlatmaya başladı Artukî.

\*

Yemen’de yaşıyan Veysel Karani, peygamberimizden önce dünyaya gelmişti. Bulunduğu bölgedeki insanların develerini güderek onlara çobanlık yapıyor ve bu şekilde elde ettiği dünyalık geçimle biricik annesine bakıyordu. Onun çobanlığına akıl sır erdirmek mümkün değildi. Çünkü başkalarının birlikte güdemediği develeri, o tek başına çok daha ucuza bakıyordu. Develer sanki Veysel’in emrinden dışarı çıkmıyordu.

Anasının tutan eli, yürüyen ayağıydı. Çünkü kadıncağız, kör idi. Bu sebeple oğluna çok bağlıydı. Onu bir an görmese sıkıntıya düşüyor, ruhu daralıyordu.

Kendisinden uzak bir diyarda bir peygamberin zuhur ettiğini, bu peygamberin Allah’ın bir olduğunu insanlara tevhit inancı olarak anlattığını duyar duymaz hemen iman etmişti.

Hazreti Peygamberi görmeden inanmıştı. Ne var ki gün geçtikçe O'nu görme arzusu ruhunu yakıp kavuruyordu. Gidip görmeliydi O'nu. Fakat annesini kime bırakacaktı?

Zavallı kadının ihtiyaçlarını oğlundan başkası göremezdi. Görse de kadıncağz buna izin vermezdi. Vaziyeti annesine söyledi Veysel. Kadıncağz orada çok oyalanmayıp peygamberi evinde ziyaret edip hemen dönmesi şartıyla oğluna izin verdi. Buna çok sevinen Veysel, hiç beklemeden yola çıktı. Çünkü gideceği yer gerçekten çok uzaktı. Günlerce yapılan yolculuk esnasında kimi zaman aç kaldı kimi zaman susuz... Bazen de çöl bedevilerinin saldırısına uğradı.

Canından başka bir şeyi olmayan bu garip yolcuya dokunmadılar. Bu durumu Hazreti Peygamberin kendisini oraya çeken nübüvvetine bağladı Veysel Karani. Yorgun argın bir halde Peygamberimizin evini sorarak mübarek mekânı buldu.

Sevgilinin saadetli mekânı, karanlığı yırtan bir güneş gibi belirince üzerinde ne yorgunluk kaldı ne susuzluk ne de açlık... Heyecandan kalbi bulunduğu yeri terk edecek gibi atıyordu. Sevdiğine bir an önce kavuşmak isteyen âşık misali kalbine söz dinletemiyordu. Sağ elini kaldırıp mübarek mekânın kapısına tıklatmak için davranacaktı. Durup bekledi. Rahatsız etmekten korktu. Bunca yolu O'nu rahatsız etmek için gelmemişti elbette.



Bir göz de olsa saadet güneşinin yüzünü seyredip dönecekti. Daha fazla dayanamayıp kapıyı tıklattı. Biraz sonra kapı içeriden yavaşça açıldı.

Onu iki cihan güneşinin eşi Ayşe validemiz karşıladı. Veysel Karani, utancından kapıyı açanın kim olduğuna bile bakamamıştı. Ayşe validemiz, Peygamberin evde olmadığını, seferde olduğunu söyledi.

Ne zaman döneceği belli olmadığı için peygamber gelene kadar isterse müsait bir yerde bekleyebileceğini Veysel Karani'ye söyledi.

Fakat o, annesini hemen döneceğine ikna ettiği için sözünü tutmak zorundaydı. Üzülerek Yemen'e geri dönüş için kendisini tekrar yola vurdu.

Sefer dönüşü durumu öğrenen peygamberimiz onu sahabelerine öven cümlelerle methetmişti.

Daha sonra Hazreti Ali ve Hazreti Ömer, peygamberimizin vasiyeti gereğince O'nun hırkasını bizzat götürüp Veysel Karani'ye teslim etmişlerdi.

Artukî, kendisine Veysel Karani'yi hatırlatan yeni tanışıkları bu delikanlıyı pek sevmiş, ona kanı kaynamıştı. Suyun başındaki bu sohbeti dinleyen herkesin yüzünde bir rahatlama belirtisi hemen göze çarpıyordu. Buna vesile olan Kara Tekin'e karşı hepsinde bir minnettarlık hissi hâsıl olmuştu. Daha fazla vakit geçirmeden yola koyuldular. Zira yolcu yolunda gerekti.

\*

Akşama yakın Çankırı Kalesi uzaktan görüldü. Birlikte sefere çıktıkları arkadaşlarını iki ok atımlık mesafede bıraktı Artukî.

“Hepimiz gidersek şüphe çekebiliriz. Ben ve Kara Tekin bir keşif yapalım. Bilgi toplayıp döneriz inşallah.”

Askerlerden biri itiraz etti.

“Fakat bu tehlikeli olmaz mı Artukî?”

Tevekkül cümlesi döküldü Artukî'nin dudaklarından.

“Allah kulunu darda koymaz. Hele mazlumu asla... Efromiya Banu zulüm altında buraya getirildi.”

İtiraz eden olmadı. Akşam karanlığı inerken iki delikanlı atlarını topukladılar. Şehre girdiklerinde sokak araları iyice tenhalaşmış sayılırdı. Giriş yaptıkları dış kalede her yer viraneyeye dönmüştü.

Duvarlardan düşen taşlar, insanların ve hayvanların geçiş yollarını kapatmıştı. Kapatılmayan çukurlar, dikkat edilmediği takdirde yürüyen kişi için tehlike oluşturabilirdi. Gördükleri yer, hayalet bir şehir görünümündeydi.

Harap olmuş meskenlerde insana rastlamak zor görünüyordu. Atlarından inip yürümeyi tercih ettiler. Yollar hem bozuk hem de yolda onları neyin beklediği belli olmadığı için böyle davranmanın uygun olacağını düşünmüşlerdi.

“Bu gibi yerlerde tehlikenin ne yandan çıkacağı belli olmaz Kara Tekin!” diyen Artukî, önden gidiyordu. Kara Tekin ise mecburen önden gideni takip edecekti.

Artukî tecrübesine dayanarak etrafına şüpheli gözlerle bakıyordu. Yolun sağına daha yakın olduğu için o tarafı gözetliyordu. Kara Tekin ise hemen onun arkasından anlaşmış gibi sol tarafı tümüyle tarassut ederek ilerliyordu.

“Gerçekten de ürpertici bir yere benziyor burası” diyerek endişeli olduğunu sezdirmişti Kara Tekin.

“O sebeple çok dikkatli olmaya çalışalım. Ne olur ne olmaz?”

Artukî'nin cümlesinden sonra bir çıtırtı duyular sanki. Takip edilme endişesiyle bir an duraksadılar.

Gözleri karanlığa iyice alışmış olduğundan etraflarındaki ayrıntıları küçük de olsa görebiliyorlardı. Her iki genç, gözleriyle çevreyi taradılar. Seslere kulak kabarttılar. Kayda değer bir tehlike göremeyince yola devam ettiler.

Böyle yabancı bir diyarda, iki yabancı ne olursa olsun hoş karşılanmayabilirdi. Metruk binaların birinden insanı ürküten sesiyle bir baykuş havalandı. Çıkardığı tiz sesle gecenin karanlığını yırtarak başlarının üstünden geçti. Biraz ileride yaprakları görkemli duran bir ağacın dalları arasında kayboldu.

“Oldum olası bu hayvanın sesinden ürkmüşümdür hep” dedi Kara Tekin.

Artukî hafifçe gülümseyerek cevap verdi arkadaşına:

“Neden olacak, küçükken mutlaka sana bu sesin ve sahibinin uğursuz olduğu söylenmiştir de ondan.”

“Galiba öyle olmalı!” diyerek gülümsedi Kara Tekin.

“Aslında öyle bir şey yok.”

“Ben küçükken” diyerek arkasına baktı ve sonra devam etti Kara Tekin, “annem, eskiden birinin bir adamı haksız yere öldürdüğünü söylemişti. Allah da tutup o adamı baykuşa çevirmiş.”

“Gerçekten öyle miymiş!” diye gülerек sordu Artukî.

“Sonradan öğrendim ki bu inanış cahiliye döneminde varmış. O zamandan bu zamana nasıl kaldıysa kalmış işte.”

“Hâlbuki” diye devam etti Artukî, “İslâm’da teşa’üm (bir şeyi uğursuz sayma, kötüye yorma) yoktur, buyuruyor peygamberimiz.”

“Evet öyle, fakat toplumda olumsuz şeyler daha hızlı yayılıyor. Kötünün şöhreti ortalığı çabuk kaplıyor nedense.”

Hayvanlarının dizginleri ellerinde bir mahalleye girdiler. Eskiden mahalle olmalıydı, çünkü şu hâliyle burası ancak veba salgınına uğramış bir yere benziyordu.

Kapısı açık bir yere rastladılar. Kırık dökük bir kapısı vardı. Artukî kapıyı eliyle hafifçe ittirip açılan aralıktan iç avluya girdiler. Dışarıdan iyice dikkat edilmezse içeride ölgün bir ışık olduğu fark edilemiyordu. Fakat avluya giriş yapınca, evet, önlerindeki tek katlı binada bir ışık olduğu kesindi.

İçeride başkaları da olmalıydı. Çünkü dışarıya gelen seslerden bu anlaşılıyordu. Kendilerini gizleyerek ne olduğunu anlamaya çalıştı Artukî.

Acaba terk edilmiş bu evde o birileri ne yapıyordu?